

SKÅNELINJEN

Del av Skånes försvar år 1939-1990

Skånelinjen var en 50 mil lång försvarslinje längs den skånska kusten. I folkmun kallades Skånelinjen även Per Albin-linjen efter Sveriges dåvarande statsminister Per Albin Hansson. Skånelinjen byggdes under åren 1939 och 1940. När Skånelinjen var färdig skyddades den skånska kusten av av 1063 kustvärn av olika typer i en lång obruten försvarskedja från Båstad i Skåne till Vieryd i Blekinge. Kostnaden för Skånelinjen uppgick till 15 150 000 kronor.

Syftet med kustvärnen var att skapa en försvarslinje mot en fientlig landstigning. Kustvärnen utrustades med kanoner och kulsprutor. Fem till sju soldater tjänstgjorde i varje kustvärn. Avståndet mellan kustvärnen var som längst 1200 meter. Soldaterna kunde därmed skjuta framför intilliggande kustvärn. Till alla kustvärn fanns en värnanvisning med förkortningen fff... vilket skall utläsas: förhindra fientlig framryckning!

Under 1960/70-talet moderniserades en del kustvärn till pjäsvärn och utrustades med överblivna stridsvagnstorn. Moderniseringen innebar en starkare beväpning i värnen.

I början av 1990-talet avvecklades alla kust- och pjäsvärn ur krigsorganisationen. Delar av Skånelinjen har bevarats och visas av Beredskapsmuseet.

Betonggjutningen av ett skyddsrum är klart.

Stenpackning runt ett nybyggt skyddsrum.

Skyddsrum nr 99, typ Sk 48

Skyddsrummet byggdes år 1941. Av Skånelinjens totalt 1063 värn byggdes 9 värn som skyddsrum av skyddsrumstyp 48. Skyddsrummen placerades från 500 – 3000 meter bakom kustvärnen och var avsedda för soldater i tjänst bakom värnlinjen. Det fanns plats för 48 liggande soldater – därav typnamnet ”48” – fördelade på fyra rum i flyttbara sängar placerade tre i höjd. I det drygt 100 kvadratmeter stora skyddsrummet finns utrymmen för torrklosett och pentry. I skyddsrummet fanns 200 liter dricksvatten, åtta lådor med 144 portioner reservproviant samt åtta konservöppnare. Inuti skyddsrummet finns

ett ventilations- och uppvärmningssystem med gasfilter. Skyddsrummet ventilerades genom kaminernas värme eller via handvevade fläktar. På taket sitter tre stängningsbara ventilhuvar med friskluftsintag och rökrör från skyddsrummets kaminer och pentry. Under 1960-talet moderniserades skyddsrummen av den här typen till atombombsäker nivå. Även kommunikationssystemet uppgraderades med radio och fälttelefonväxlar. Betongtjockleken i vägg är 30 cm. Taktjockleken är 70 cm. Skyddsrummet är täckt med ett metertjockt lager av sten och jord.

Vill Du veta mer?

Beredskapsmuseet, 042-224039

www.beredskapsmuseet.com

Ett samarbete mellan Beredskapsmuseet och Helsingborgs stad